ชื่อเรื่อง: รูปแบบการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ผู้วิจัย: พระครูวิจิตรวนสาร ปริญญา: ปร.ค. (นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

(บุญสวย สุจิตฺโต/แก้วหานาม)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.คร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผส.คร.ประสพสุข ฤทธิเคช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานะองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ของตำบลท่าสองคอนทั้งในอดีตถึงปัจจุบัน 2) พัฒนาศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และ 3) ประเมินผลการใช้ศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method) คือการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในระยะที่ 1 ได้แก่ ชาวบ้านตำบลท่าสองคอน จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างในระยะที่ 3 ได้แก่ ผู้เข้ามาเยี่ยมชม จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนา กลุ่ม แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น แบบประเมินความพึง พอใจที่มีต่อศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าร้อย ละ (%) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอผลการวิจัยแบบตารางและการพรรณนา วิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานะองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตำบลท่าสองคอน ทั้งในอดีตถึงปัจจุบัน พบว่า ผลการจัดสนทนากลุ่มชุมชนตำบลท่าสองคอน ด้านสังคมและ การเมือง มีตำนานหลวงปู่สิงห์ ด้านเศรษฐกิจ มีตำนานผ้าไหม โดยเฉพาะผ้าไหมลายสุร้อย คอกหมากซึ่งชาวตำบลท่าสองคอน และชาวบ้านหนองเขื่อนช้างได้ดำเนินการทอผ้าพื้นเมือง และผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์จากสิ่งทอ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการย้อมสี ใหมจากธรรมชาติ สีที่ย้อมจากธรรมชาติ มี สีแดง สีน้ำเงิน สีเหลือง สีเขียว สีม่วงอ่อน สีชมพู สีดำ สีส้ม สีน้ำตาล สีกากีแกมเขียว สีกากีแกมเหลือง ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น มีประเพณีบุญบั้ง ใฟ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีตำนานที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 3 ตำนาน ได้แก่ ตำนานต้นไม้ใหญ่ ตำนานช้าง และตำนานเต่า 2) ผลการสร้างหลักสูตรรูปแบบการพัฒนาศูนย์

เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตำบล ท่าสองคอน พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรศูนย์เรียนรู้ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น มี 8 ด้านได้แก่หลักการและเหตุผล วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงานเนื้อหาของหลักสูตร และกิจกรรม มีค่าความ เหมาะสมของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย (X) เท่ากับ 3.40 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.54 3) ผลการใช้ศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตำบลท่าสองคอน พบว่า ผู้ที่เข้าใช้บริการศูนย์เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง แยกประเภทเป็นระดับการศึกษา ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจโดย รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า มีความพึงพอใจค้าน การจัดแสดง มากที่สุด รองลงมาคือด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการวิชาการเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรม ด้านการบริการของบุคลากร ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และด้าน การจัดนิทรรศการภายใน ตามลำดับ

TITLE: The Development Model of Learning Center on Local History

AUTHOR: Phrakru Wijit Wanasran (Boonsuay Sujitto/ Kaewhanam)

DEGREE: Ph.D. (Innovation for Local Development)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Prapassorn Preeaem Major Advisor

Asst. Prof. Dr. Prasopsook Rittidet Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY 2016

ABSTRACT

This research aims to study the status of knowledge 1) The historic district of Tha Song Khon, both past and present development center 2) Learn the local history and 3. Evaluation of the Learning Center Historic District. Research methods combined (Mixed Method) is a quantitative research. And Qualitative Research The research is divided into three stages targeted in Phase 1 include folk Tha Song Khon 20 subjects in Phase 3) are the visiting number 100 was used in the research is a record. group Assessment Model Development Center to learn local history. Assessment of satisfaction towards the center learning local history. The statistics used in this study were mean (\overline{X}) , percentage (%) and standard deviation (S.D.) presented the results of research and a table of descriptive analysis.

The research found that 1) The state of knowledge of local history Tha Song Khon, both past and present, the community focus group Tha Song Khon. Social and political A legendary grandfather Leo Economic legendary Silk. The silk necklace Dakhmak which the Tha Song Khon. And the dam Nong Chang has taken the traditional weaving. And products made from textiles. From past to present The local There are some natural dyes. Dyed with natural colors, red, blue, yellow, green, purple, pink, black, orange, brown, olive-green color. Khaki yellow The local culture There Bun Bang Fai Resources and Environment found that the myth about the environment include mythology, the legendary three big myths and legends Chang Tao. 2) The curriculum development model Learning Center Historic District, Tha Song Khon found that the composition of course, learn the local history center has eight areas: Rationale, vision, mission, goals, duration of operation. How the course content and

activities are appropriate, of course. The overall moderate. The mean () of 3.40 standard deviation (S.D) 0.54. 3) The results of the Learning Center Historic District, Tha Song Khon found that people who use the Learning Center Historic District. Most are female Ledger's Education Most undergraduate The overall satisfaction was high. When classified by descending from the sort found. There is satisfaction in showcasing the most, followed by the building. Outreach about the culture. Service personnel The cultural And the exhibitions inside respectively.

